

87 OĞUZ

YAYIN NO: 189

87 OĞUZ
Rakım Çalapala
Nimet Çalapala

© Bilge Kültür Sanat Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 50417

1. Basım: Ekim 2006
54. Basım: Eylül 2021

ISBN: 978 - 975 - 6316 - 89 - 6

Yayına Hazırlayan: *Osman Sevim*

Kapak Resmi: *İpek Evrenol*

Sayfa Düzeni: *Nurel Naycı*

Baskı-Cilt: *Çevik Matbaacılık*

Davutpaşa Cad. Besler İş Merkezi No: 20/18-19 Topkapı / İstanbul

Tel: (0212) 501 30 19

Kapak Baskı: *Saner Matbaacılık*

BİLGE KÜLTÜR SANAT

Nuruosmaniye Cad. Kardeşler Han No: 1 Kat: 1 34110 Cağaloğlu / İstanbul

Tel: (0212) 520 72 53 (Pbx) Faks: (0212) 511 47 74

bilge@bilgeyayincilik.com www.bilgeyayincilik.com

87 OĞUZ

RAKIM ÇALAPALA
NİMET ÇALAPALA

Yayına Hazırlayan
Osman Sevim

Bilge
Kültür • Sanat

Çocuk dostu
Selim Sırrı Beyefendi'ye

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	7
Sabah	9
Sokak	16
İlk Ders	24
Ve Mektep Başladı	30
Üç Gün Sonra	36
On Beş Gün Sonra	38
Yeni Bir Arkadaş: 351 Selim	43
Öğle Yemeği	48
Oğuz'a Ceza	52
Ertesi Sabah	56
Günler Geçiyordu	62
Cumhuriyet Bayramı	65
Gazi'nin Heykeli Önünde	70
Kışa Doğru	78
Müze	83
Sene Ortasında	86
Sınıf Müsameresi	89

Yaşasın Dördüncü Sınıf..	93
Muallim Hanım da Sahnede	98
Şaşılacak Şey	101
Acıklı Bir Haber	105
Babasız Çocuk	110
Oğuz Değişiyor	113
Bir Bayram Daha	118
Oğuz'un Misafiri	122
Birbirini Tamamlayan İki Çocuk	125
Yıl Sonu	127
Yıl Sonu Gezmesi	130
Son Ders	136
Dönüş	139

SUNUŞ

87 Oğuz Nimet alapala ve eŐi Rakım alapala tarafından Cumhuriyet'in onuncu yılında yazılan millî bir çocuk romanıdır. İlkokul dördüncü sınıf öğrencisi olan Oğuz yaramaz ama zeki bir çocuktur; tarihe meraklıdır, şiir okumayı sevmektedir. Üstelik sosyal faaliyetlerde de ön plandadır. Yazarlarının öğretmen olmasının etkisiyle eserde yer yer eğitimcilerin öğrencilere yaklaşımlarına dair ip uçları verilir. Cumhuriyet dönemi okullarının eğitim durumu hakkında bilgi verilen eserde geziler, sınavlar ve çeşitli etkinliklerden söz edilir.

Sade bir dille kaleme alınan eser ilköğretim öğrencilerine 100 Temel Eser içinde tavsiye edilmiştir. Fakat günümüz öğrencilerinin bazı kelimelerin anlamını sözlüğe bakmadan bilmesi mümkün değildir. Ayrıca az sayıda da olsa bazı kelimeler günümüz Türkçesinde karşılaşılmayan biçimde kullanılmıştır. Bu sebeple bazı kelimelerin anlamları dipnot olarak verilmiştir. Böylece öğrencilerin kelime hazinelerine katkıda bulunmayı da amaçladık.

İlköğretim öğrencileri için "100 Temel Eser" arasında isabetli olduğunu düşündüğümüz *87 Oğuz*'un ne kadar beğenileceği zamanla ortaya çıkacaktır. Okuyucularımızın

eser hakkındaki duygu ve dūşüncelerini bizlerle paylaşması durumunda; okuyan, sorgulayan ve yorum getiren kişiler olmalarını sağlayacağını dūşünüyoruz. Bu konuda **osmansevım@mynet.com** adresine değerlendirmelerinizi bekliyoruz.

Osman Sevım

SABAH

Ortalık yeni ağarıyor. Sokaklarda henüz hiçbir gürültü yok. Herkes en tatlı uykusunda...

Yastığı alçak olduğu için boynu ağrıyan Hanife Hanım hafifçe horluyordu. Zaten o uykuyu çok sever, bu yüzden ara sıra kocası ile de atışır. Hatta Hamdi Efendi ona:

– Be kadın, bu ne kadar uyku sevmek? Oğlan da sana benzedi... Akşam olur olmaz gözlerini yumuyor!..

diye söylenirdi.

Hâlbuki kadıncağız pek haklıdır. Akşamlara kadar çalışıp uğraşan bir kadın nasıl erkenden uyuklamasın? Oğulları Oğuz da öyle değil mi ya?! Erkenden sokağa fırlayıp gün batıncaya kadar o sokak senin, bu sokak benim dolaşmadığı yer, oynamadığı oyun mu kalıyor?! Çok yorulanlar, elbette çok uyumak isterler. Bundan daha tabii ne var?!.

İşte onun için gene Hanife Hanım pek tatlı bir uykuda idi.

Birdenbire kapı zilinın çalındığını duydu. Yerinden fırladı. Zil hiç durmadan çalınıyordu. Uyku sersemliğiyle bu kadar erken kimin gelebileceğini düşünmeden merdiveni indi. Sürmeyi çekti, kapıyı açtı...

A... Kimseler yok...

Fakat zil hâlâ çalınıyordu... Başını uzatıp dışarı baktı.

Hayır, hiç kimse yok!..

Zil... Hâlâ çalınıyor.

O zaman sesin yukarıdan... Oğuz'un odasından geldiğini anlayabildi.

Şaşkın bir hâlde tekrar merdivenleri çıktı. Küçük Oğuz'un kapısını açtı, baktı.

Az daha gülmekten katılacaktı.

Oğuz yatağının yanına, her zaman ileri gittiği için kullanmadıkları çalar saati yerleştirmiş... Herhâlde akşamdan zilini de kurmuş olacak... Vakti gelince saat çalmaya başlamış... İşe bakın ki Oğuz hâlâ mışıl mışıl, tatlı tatlı uyumakta... Gürültü ona vız geliyor.

Gitti. Dürterek oğlunu uyandırdı. Bu aralık saat durmuştu. Oğuz gözlerini açınca uzun uzun iki defa esnedi. Etrafına bakındı. Sonra annesine:

– Niye uyandırdın be anne, dedi. Ben saat çalınca kalkacağım!

– İki saattir mahalleyi ayağa kaldırdı. Sen hâlâ uyuyorsun!

– Sahiden çaldı, bitti mi?

– Elbette... Baksana!..

Oğuz kaşlarını çattı, yüzü ciddileşti. Yataktan fırladı. Anası, çapaklı gözleri ile onu seyrediyordu:

– Ne o, oyunlar dün eksik kaldı galiba!.. Neden böyle erken kalkıyorsun Oğuz?

Oğuz'un yüzü sahiden büyük adamlar kadar ciddi idi. Döndü, cevap verdi:

Oğuz gözlerini açıp esnerken

– Bu sabah mektep¹ açılıyor.

– Ya... Oh, hele şükür... Artık biraz rahat yüzü göreceğim demek!..

Oğuz hiç cevap vermeden çoraplarını giymeye başlamıştı. Fakat bu çoraplar görülmeye değer çoraplardır. Ökçelerini² ve başparmaklarını dışarıda bırakan, toz toprak içinde kalmış iki çorap...

Oğuz, bunları ayaklarına geçirdi. Ta yaz başlangıcından beri odanın bir köşesine atılmış olan çantasını bulup meydana çıkardı. İçinde paramparça olmuş, kapakları kopuk, sayfaları yırtık birkaç kitap, su yolu oynanmış defter yaprakları, kırılmış bir iki kalem vardı.

Odanın ortasına oturup bunları ayıklamaya başladı.

Bütün bu olup bitenleri hâlâ yarı uyur bir hâlde seyreden Hanife Hanım hayretler içinde bakıyordu.

Oğuz mektebe gitmek için daha akşamdan hazırlansın, böyle erkenden yataktan fırlasın, kitaplarına, defterlerine sarılsın! Bu olacak iş değildi.

Evet Hanife Hanım'ın hayretten açılan çenesi esneye esneye nerdeyse kopacaktı.

Oğuz çok haylaz, çok yaramaz, fakat akıllı, zeki bir çocuktur. Değil yalnız kendi mahallelerinde bütün civarda onu tanımayan, hiç olmazsa ufak bir zararını görmeyen kimse kalmamıştı. Ne dayak, ne söz; ona hiçbir şey yaramıyordu.

Ona herkes kızar fakat ses çıkaramazdı. Çünkü Oğuz çok akıllı bir şeydi. Şimdiye kadar bir kere olsun, değil sınıfta kalmak, ikmale bile kalmamıştı.³ Mektebini çok seviyordu.

1 mektep: Okul.

2 ökçe: Topuğun arka bölümü.

3 ikmale kalmak: Okulda bütünlemeye kalmak.